

Ar Rusija sustabdys ES?

[Europos sąjunga \(ES\)](#) kovo mėnesį pradėjo projektą „Rytų partnerystė“. Projekte turėjo dalyvauti Armenija, Ukraina, Baltarusija, Moldova, Azerbaidžanas ir Gruzija. Bet Rusija nenori, kad ES [įtaka](#) plėstųsi. Ji kovoja prieš „Rytų partnerystę“. Ar Rusijai pasiseks sustabdyti ES? Ką tu manai?

Pažiūrėkime, kas vyksta vienoje iš šių valstybių – Moldovoje.

Moldova, pažymėta žaliai (iš wikipedia)

Moldova ir jos kaimynės – Ukraina ir Rumunija

Moldova ir Rumunija labai giminingos, panašiai, kaip lietuviai ir žemaičiai. Rumunija jau priklauso Europos sąjungai, tai atrodo natūralu, kad ir Moldova priklausytų Europos sąjungai.

Daugiau negu 50% Moldovos [prekybos](#) vyksta su ES valstybėm. Daug Moldovos piliečių gyvena ir dirba ES valstybėse. Beveik 75% Moldovos piliečių nori tapti ES dalim. Skamba, kad neturėtų būti problemų su projektu „Rytų partnerystė“

Moldovoje, ar ne?

Balandžio pradžioj įvyko parlamentiniai rinkimai Moldovoje. Daugumą balsų laimėjo komunistų partija,

kuri [priešinasi](#) ES narystei. Kaip tai gali būti, jei dauguma Moldovos piliečių nori [integruotis](#) su ES?!

Vieni mano, kad rinkimai buvo [suklastoti](#). Kai Moldovos piliečiai išgirdo rinkimų rezultatus, jie labai supyko. Daugiau negu 15,000 žmonių susirinko prie Parlamento rūmų protestuoti rinkimus. Įvyko [riaušės](#). Protestuotojai užėmė parlamento rūmus, reikalaujami, kad rinkimų rezultatai būtų patikrinti.

Riaušės Moldovoje po parlamentinių rinkimų (Reuters nuotrauka)

Pasirodo, kad šių metų teisėtų balsuotojų sąrašuose yra 300,000 daugiau žmonių, negu 2005 metais, nors krašte mažėja žmonių skaičius. Opozicinės partijos skelbia, kad tai suklastoti sąrašai. Jie kaltina, kad komunistų partijos nariai balsavo daugiau negu vieną sykį – todėl jų partija laimėjo.

Bet vieni mano, kad komunistai laimėjo rinkimus dėka [efektyvios](#) komunisto prezidento Vladimiro Voronino [priešrinkiminės](#) propagandos.

Moldovos prezidentas Vladimiras Voroninas (iš wikipedia)

Voroninas prigašdino žmones, kad, jei Moldova bandys integruotis su ES, Rusija sustabdys [dujas](#) ir [naftą](#). O Moldova iš niekur kitur negali dujas ir naftą gauti.

2006 m. ta dalis Moldovos, kuri yra į rytus nuo Dniestro upės (žr. žemėlapi) ir vadinasi Padniestrė suorganizavo [referendumą](#). Jie nubalsavo, kad nori atsiskirti nuo Moldovos ir prisijungti prie Rusijos.

Prieš parlamentinius rinkimus komunistai skelbė, kad Rusija padės Moldovai susijungti su Padniestrė į federacinę valstybę. Bet jei valdžia Moldovoje atiteks ES [šalininkams](#), Rusija tikrai pripažins Padniestrės nepriklausomybę, kaip ji padarė su Abchazija ir Pietų

Osetija (žr. „Laikai vaikams“ [spalio, lapkričio ir sausio](#) numerius). Šią savaite tai [patvirtino](#) Rusijos [Dūmos](#) atstovas Konstantinas Zatulinas.

Rusijos seimo narys Konstantinas Zatulinas
(iš www.tiraspoltimes.com)

Tuo tarpu komunistinė Moldovos valdžia panaudojo progą supykinti ir atitolinti Rumuniją. Prezidentas Voroninas pareiškė, kad neramumai Moldovoje buvo suorganizuoti Rumunijos valdžios, kuri nori nuversti Moldovos valdžią. Rumunijos valdžia dėl tų [kaltinimų](#) labai supyko. Gali būti, kad Moldova liks izoliuota nuo vakarų ir bus priversta [atsigrežti](#) į Rusiją, kaip vienintelę šalininkę.

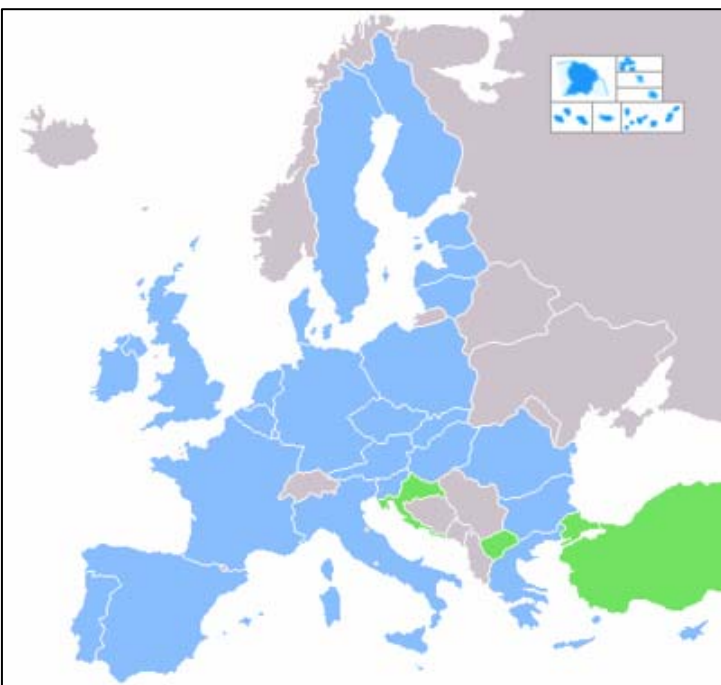
Visos „Rytų partnerystės“ dalyvės yra pakviestos dalyvauti susitikime gegužės 7 d. Kyla [abejonių](#), ar Moldova dalyvaus. Gali būti, kad ir Baltarusija nedalyvaus – mat ji gavo piniginę [pašalpa](#) iš Rusijos (žr. „Laikai vaikams“ [lapkričio](#) numerį). Kiekviena kandidatė, kuri nedalyvaus, įrodys kiek politiškai silpna yra ES prieš Rusiją.

Ar tu manai, kad Rusijai pasiseks sustabdyti „Rytų partnerystę“? Ar Rusija yra kada naudojusį dujas ir naftą, kaip politinį ginklą (gal žr. „Laikai vaikams“ sausio numerį)? Ką Moldovos piliečiai turėtų daryti? Ką Rumunija turėtų daryti? Parašyk mums savo nuomonę: redaktore@laikai vaikams.org

Žodynėlis.

Europos Sąjunga: Europos Sąjunga (sutrumpintai ES) yra dvidešimt septynių valstybių ekonominė ir politinė bendrija. Jai gali priklausyti tik Europos valstybės. Pirmininko pozicija rotaciniu būdu eina iš vieno krašto į kitą kas šešis mėnesius. ES narės padeda viena kitai piniginiiais ir kitais būdais.

Trys valstybės yra oficialios kandidatės į ES narystę: Kroatija, Makedonija ir Turkija. Penkios valstybės yra oficialiai pripažintos, kaip sekančios kandidatės į narystę: Albanija, Bosnija-Hercegovina, Juodkalnija (žr. "Laikai vaikams" [sausio](#) numerį), Serbija ir Kosovas.

Europos sąjunga: narės pažymėtos mėlynai, kandidatės – žaliai (iš wikipedia)

įtaka: poveikis; influence

prekyba: ūkinė veikla, susijusi su pirkimu, pardavimu, pasikeitimu prekėmis; trade

priešintis: pasisakyti prieš, nesutikti, kovoti prieš; to oppose

integruotis: jungtis; to integrate

suklastoti: sufalsifikuoti; crooked, fixed

riaušės: neramumai; riots

efektyvi: veiksminga; effective

priešrinkiminė: kuri vyko prieš rinkimus; pre-ballot

dujos: energijos šaltinis; gas

nafta: energijos šaltinis; oil

referendumas: klausimas, dėl kurio valdžia nori išgirsti piliečių nuomonę. Kai įvyksta referendumas, valdžia turi klausyti balsuoto atsakymo.

šalininkas: rėmėjas; supporter

patvirtinti: paremti tikrumą, garantuoti; to confirm

Dūma: Rusijos Dūmą sudaro 445 deputatai, renkami 4 metams. Dūma yra parlamento žemieji rūmai.

Pagal Rusijos įstatymus, Dūma priima įstatymus ir ratifikuoja sutartis. Įstatymus gali siūlyti Prezidentas, Vyriausybė, Dūmos frakcija ar jos narių grupė. Įstatymo priėmimo procesas baigiamas, kai jam pritaria šalies Aukštieji parlamento rūmai – Federacijos Taryba bei pasirašo valstybės vadovas – Prezidentas.

kaltinimas: paskelbimas, kad yra kaltas; accusation

atsigręžti: atsisukti; to turn to

abejonė: netikrumas; doubt

pašalpa: parama, pagalba; support